



Memo Raad

Aan: Gemeenteraad
Van: College van B&W
CC: Programmateam aardbevingen
Datum: 7 juni 2019
Onderwerp: Aanvragen subsidie gebiedsgerichte aanpak

Geachte leden van de raad,

1. Inleiding

Groningse bestuurders hebben woensdag 5 juni in Den Haag met de ministers Wiebes (EZK) en Ollongren (BZK) afspraken gemaakt over de aanpak van de aardbevingscrisis in Groningen. Gesproken kan worden van een doorbraak. Er is een pakket maatregelen afgesproken met daarin centraal een radicale versnelling van zowel de schadeafhandeling als de versterking en de regie weer terug bij inwoners. Met dit memo en de bijlagen willen wij u informeren over de uitkomsten van dit bestuurlijk overleg. Als het gaat om de duiding van de uitkomsten, daarover zullen we u hierover op korte termijn informeren.

2. Inzet vanuit regio op 5 juni 2019

Het bestuurlijk overleg met de betrokken ministers is gevoerd namens de voltallige regio, dus naast de provincie ook met een afvaardiging van de aardbevingsgemeenten, het Gasberaad en de Groninger Bodem Beweging. Het bestuurlijk overleg en de inzet is voorbesproken in de vergadering van het AB-regio op 24 mei jl. en in bestuurlijke overleggen de afgelopen dagen.

In de aanloop naar het bestuurlijke overleg van 5 juni en in alle contactmomenten met de minister(s) en met name tijdens het bestuurlijk overleg van 5 juni is in de meest krachtige bewoordingen aangedrongen op het onverkort en één-op-één overnemen van de adviezen van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) van 28 mei 2019). De bestuurlijke delegatie heeft bij de betrokken ministers onder andere aangedrongen op:

- een veel snellere afbouw van de gaswinning dan het thans door de minister van EZ voorgestelde scenario en
- de herstel- en versterkingsoperatie in de volle breedte op te starten, op basis van de thans bekende onderzoeken en de uitkomsten hiervan, inclusief de benoemde batches, veiligheid moet hierbij leidend zijn om deze crisis het hoofd te bieden, waarbij onorthodoxe maatregelen niet worden geschuwd.

3. Maatregelen en resultaat

Het bestuurlijk overleg van 5 juni stond al geruime tijd gepland toen op 22 mei jl. de aardbeving bij Westerwijtwerd de spreekwoordelijke druk gaf waaronder zaken vloeibaar kunnen worden. De aardbeving was - zoals minister Wiebes ook aangaf - niet de aanleiding voor het inzetten van rigoureuze maatregelen, maar onderstreepte wel opnieuw de noodzaak hiertoe. Het toonde aan dat de capaciteit voor versterking en schadeafhandeling ver achter blijft bij wat nodig is om de crisis in Groningen het hoofd te bieden en de veiligheid voor de Groningers te waarborgen.

In de afgelopen weken is gewerkt aan erkenning dat de huidige aanpak tot onvoldoende resultaat heeft geleid en de situatie noodzaakt tot een crisisaanpak. Die erkenning heeft premier Rutte op 4 juni tijdens het spoeddebat over gaswinning in de Tweede Kamer gegeven in de vorm van excuses namen de regering. Rigoureuze stappen die leiden tot een substantiële versnelling van de afbouw van de gaswinning, van de versterkingsaanpak en van de schadeafhandeling, alsmede maatregelen ter ondersteuning van bewoners en maatregelen gericht op de veiligheidsbeleving van bewoners en de sociaal-maatschappelijke gevolgen van de gaswinning. Dit heeft geleid tot het pakket aan maatregelen dat u aantreft in bijlage 3.

Het stuwmeer van oude schades wordt aangepakt. De datum waarop de knip wordt gemaakt, is in het bestuurlijk overleg onderwerp geweest van gesprek. Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG) heeft in haar - eveneens bijgesloten - brief van 31 mei jl. (bijlage 4) - de datum van 1 januari 2019 genoemd als meest rechtvaardige datum waarop een schade ingediend moet zijn om in aanmerking te komen voor een vaste schadevergoeding. De regiobestuurders zijn echter van mening dat de datum van 1 juni 2019 het meest recht doet aan de situatie. De minister van EZK werkt op zo kort mogelijke termijn de mogelijkheden uit die het beste van beide data verenigt.

Iedereen is het erover eens dat bewoners niet het gevoel moeten hebben opgesloten te zijn in hun huis en dat daarvoor een goede oplossing moet komen. De regio hecht er sterk aan om dit jaar een financieel voorschot te kunnen doen om zorgen bij bewoners over verkoop van hun huis weg te kunnen nemen en wil in de uitvoering van dit voorschot een rol spelen. De praktische uitwerking hiervoor volgt in de komende werken.

Voor wat betreft de gaswinning komt minister Wiebes vóór de zomer van dit jaar met een overzicht wat een winningsniveau van niet meer dan 12 miljard Nm³ bcm te winnen in gasjaar 2019/2020 betekent, zodat een politieke afweging kan worden gemaakt van de risico's.

4. Maatschappelijke impact

Samen met onze bestuurders in de regio zijn wij van mening dat er met het vastgestelde maatregelenpakket sprake is van een doorbraak. In dit pakket zijn vergaande afspraken gemaakt over het sneller aanpakken van aardbevingsschade en de versterking van huizen. Daarmee is een belangrijke stap gezet in om Groningen net zo veilig te maken als de rest van Nederland. Een belangrijke uitkomst van het overleg zijn de extra gelden die beschikbaar worden gesteld aan gemeenten om meer preventieve zorg te kunnen bieden aan onze inwoners (bijlage 5). Dit sluit aan bij de inzet die wij plegen om in de totale governance van het aardbevingsdossier nog meer aandacht te schenken aan het welzijn en welbevinden van onze inwoners.

Er ligt nog een aantal punten ter nadere uitwerking, waarover binnenkort opnieuw bestuurlijk overleg plaatsvindt. Uiteraard berichten wij u daarover.

5. Gevolgen

Het bestuurlijk overleg van 5 juni heeft geresulteerd in een maatregelenpakket. Het overeengekomen maatregelenpakket moet nu verder worden uitgewerkt. Dat is deels een opgave van het Rijk en deels een opgave voor de regio. Wij zullen u met regelmaat informeren over de voortgang hiervan.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders

H.J. Bolding, voorzitter

P. van Vilsteren, secretaris

Bijlagen:

1. Overzicht versnellingsmaatregelen
2. Brief TCMG Maatregelen schadeafhandeling
3. Persbericht GGD "Aandacht voor gezondheid inwoners aardbevingsgebied"